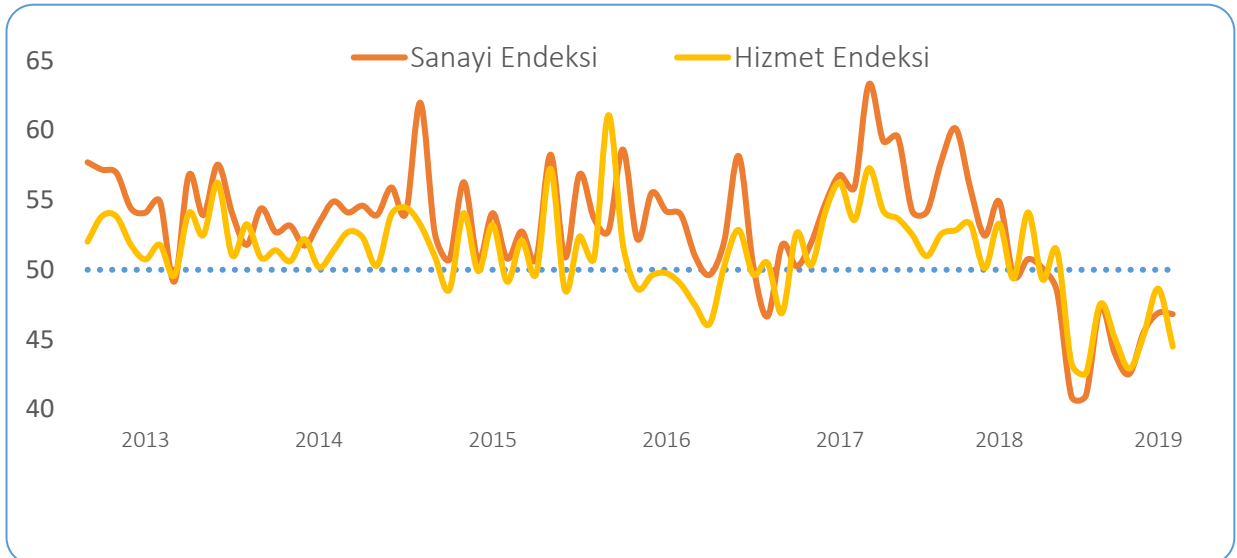
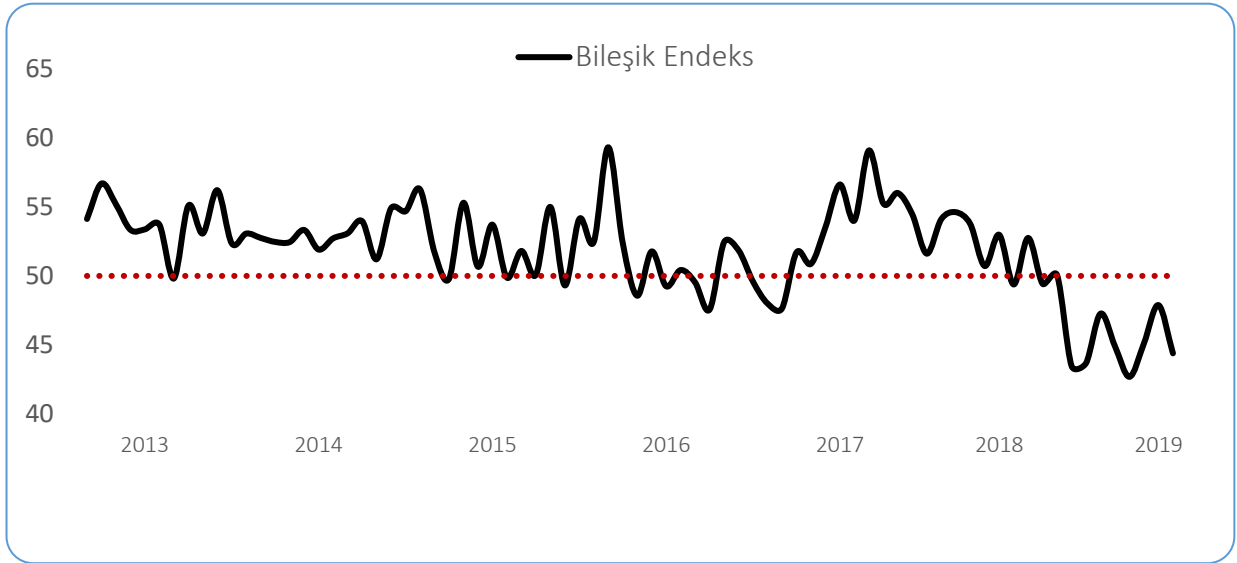

2019 yılı Nisan ayında mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Bileşik Endeksi, bir önceki aya göre 3,5 puan azalarak 44,4 değerine gerilemiştir.

Endekste gözlenen bu azalışta hizmet endeksinin önceki aya göre 4,2 puan azalarak 44,5 puana gerilemesi etkili olurken, sanayi endeksi de 0,1 puan azalarak 46,8 seviyesine gerileyerek bileşik endekste gözlenen düşüşe sınırlı bir etkide bulunmuştur.

Hizmet sektöründe gerçekleşen gerilemede girdi alımlarında gözlenen yavaşlama etkili olurken, sanayi sektöründeki düşüşte ise yeni siparişlerin önceki aya göre azalması dikkat çekmektedir.

Böylece 2018 yılı Eylül ayında başlayan durgunluk Nisan ayında da devam etmiş ve mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Bileşik Endeksi, reel sektöre yönelik olumsuz bir görünüm arz etmiştir.

Sanayi Sektörü SAMEKS Endeksi

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Sanayi Sektörü Endeksi, 2019 yılı Nisan ayında, bir önceki aya göre 0,1 puan azalarak 46,8 seviyesine gerilemiştir.

Sanayi sektörüne ilişkin yeni siparişler, önceki aya göre 1,4 puan azalış kaydetmiş ve endeksteği düşüşün temel belirleyicisi olmuştur.

Yeni siparişlerde gözlenen düşüşe karşın girdi alımlarında 2,5 puan artış kaydedilmiştir. Girdi alımlarının 50 referans değerinin üzerindeki seyrini sürdürmesi, sanayi sektöründe faaliyet gösteren firmaların sektöre yönelik güvenlerinin sürdüğüne işaret etmektedir.

Yeni siparişlerde gözlenen düşüşe rağmen girdi alımlarındaki artışın sürmesiyle; sektöre yönelik üretim 2,1 puan artarak 46,5 seviyesine yükselmiştir. Bu gelişmeler neticesinde nihai mal stoku alt endeksinde de 3,9 puanlık artış kaydedilmiştir.

Bu dönemde sanayi sektörüne yönelik istihdam ise 6,9 puan birden gerileyerek 43,0 seviyesine düşmüştür. Son 12 ay boyunca 50 referans değerinin altında yer alan istihdam alt endeksi, sanayi sektöründe istihdam kaybının sürdüğüne işaret etmektedir.

Böylece mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Sanayi Endeksinde bir önceki ay gözlenen toparlanma eğilimi Nisan 2019 döneminde son bulmuş ve 50 referans değerinin altındaki endeks, sektördeki durağan seyrin devam ettiğine işaret etmiştir.

Hizmet Sektörü SAMEKS Endeksi

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Hizmet Sektörü Endeksi, 2019 yılı Nisan ayında, bir önceki aya göre 4,2 puan azalarak 44,5 seviyesine gerilemiştir.

Hizmet sektörüne yönelik girdi alımları önceki aya göre 4,2 puan birden azalarak 55,1 seviyesinde gerçekleşmiştir. Gözlenen bu gerilemeye karşın girdi alımları, 50 referans değerinin üzerinde seyretmiş ve olumlu görünümünü sürdürmüştür.

Girdi alımlarında gerçekleşen hız kaybına bağlı olarak, sektöre ilişkin iş hacmi önceki aya göre 5,8 puan düşüş kaydederek 35,7 puana gerilemiştir. Böylece hizmet sektörüne ilişkin iş hacmi yılın en düşük seviyesinde gerçekleşmiştir.

Satın alımlardaki ivme kaybına bağlı olarak iş hacminin hızlı bir şekilde gerilemesi, bu dönemde firmaların mevcut stoklarını tüketme yoluna gitmelerine neden olmuş ve nihai mal stoku alt endeksi 2,5 puan azalarak 43,4 seviyesine gerilemiştir.

Bu gelişmelere bağlı olarak, hizmet sektörüne ilişkin istihdam alt endeksi de düşüşünü sürdürmüş ve önceki aya göre 2,4 puan azalarak 44,8 seviyesinde gerilemiştir.

Böylece mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Hizmet Sektörü Endeksi, Şubat ve Mart aylarındaki belirgin toparlanmasının ardından, Nisan ayı itibariyle yeniden ivme kaybetmiş ve sektörün geneline yönelik olumsuz bir görünüm arz etmiştir.

YORUM:

Yılın ilk çeyreğine ilişkin ortalaması 45,2 ile 50 referans değerinin altında kalan mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış SAMEKS Bileşik Endeksi, yılın ikinci çeyreğine 44,4 puanla giriş yaparak bu döneme ilişkin olumsuz bir tablo sunmuştur. Nisan 2019 döneminde (29 Nisan 2019 itibariyle) Türk Lirası'nın Amerikan Doları karşısında yaklaşık yüzde 8 oranında değer kaybetmesi, bu dönemde firmaların girdi alımları, yeni siparişler ve üretim süreçlerinde etkili olmuş; böylece ekonomik aktivitedeki durgunluk devam etmiştir. TCMB verilerine göre Nisan ayında imalat sanayi kapasite kullanımının ve reel kesim güven endeksinin artış kaydetmesi, bu döneme ilişkin reel sektöre yönelik olumlu gelişmeler olarak dikkat çekerken; SAMEKS'in önümüzdeki dönemdeki seyrinde, döviz kurundaki dalgalanmalara bağlı olarak üretici maliyetlerinde gözlenen değişimlerin etkili olmaya devam etmesi beklenmektedir.